

Budgetunderlag 2023–2025

Dnr: 1.1.3-2022-278

Dokument: Budgetunderlag 2023–2025
Utfärdat av: Migrationsverket
Framtagen av: Planeringsavdelningen
Datum: 2022-02-24
Diarienummer: 1.1.3-2022-278

Innehållsförteckning

Med fokus på fortsatt effektivisering och utveckling.....	4
Sammanfattning.....	6
1. Myndighetens uppdrag och målbild.....	7
2. Faktorer som påverkar myndighetens ekonomi	7
2.1 Författningsstyrda handläggningstider.....	7
2.2 Stödverksamhet.....	8
2.3 Förvarsverksamheten	9
2.4 Service.....	10
2.5 Förändringar i lagstiftning	11
3. Myndighetens digitala transformation.....	12
3.1 Digital transformation och planering ur ett nulägesperspektiv	12
3.2 Den digitala transformationen 2023–2025.....	13
3.3 Övrig utveckling och förvaltning 2023–2025	14
3.4 Finansiering.....	14
3.5 Utmaningar under kommande år.....	14
3.6 Effekter under 2023–2025	15
4. Myndighetens förslag till finansiering 2023–2025.....	15
4.1 Anslag 1:1 Förvaltningsanslag (UO 08)	16
4.2 Anslag 1:2 Ersättningar och bostadskostnader (UO 08).....	17
4.3 Anslag 1:3 Migrationspolitiska åtgärder (UO 08)	18
4.4 Anslag 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål (UO 08)	18
4.5 Anslag 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål (UO 08).....	18
4.6 Anslag 1:6 Offentliga biträden i utlänningsärenden (UO 08).....	19
4.7 Anslag 1:7 Utresor för avvisade och utvisade (UO 08).....	19
4.8 Anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande (UO 08)	20
4.9 Anslag 1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande (UO 13).....	20
5. Övriga uppgifter.....	21
5.1 Investeringar i anläggningstillgångar	21
5.2 Avgifter mot inkomstitel.....	23
5.3 Behov av beställningsbemyndigande	24
5.4 Anslagskredit	24
5.5 Räntekontokredit.....	25

Med fokus på fortsatt effektivisering och utveckling

Under de senaste åren har Migrationsverket haft ett starkt fokus på att ställa om till nya förutsättningar. Myndigheten har genomfört stora neddragningar och anpassat verksamhet, lokalisering och organisation till ett minskat asylmottagande, en förändrad ärendesammansättning och minskad budget.

Genom omställningen har vi gjort de anpassningar som varit nödvändiga för att sänka kostnaderna och kunna bedriva en så effektiv och ändamålsenlig verksamhet som möjligt i ett mindre format. Vi kan samtidigt konstatera att omställningen haft stor påverkan på bland annat kompetensförsörjningen och inverkat på förmågan att nå de uppsatta målen. Det har varit en utmaning att möta de förväntningar på ökad produktivitet som myndigheten och uppdragsgivaren haft under perioden.

Under de kommande åren minskar Migrationsverkets förvaltningsanslag ytterligare vilket innebär att vi fortsatt behöver anpassa och utveckla myndigheten för att nå en högre effektivitet inom verksamheten. Utan åtgärder kommer vi inte att kunna genomföra uppdraget på ett tillfredställande sätt med en budget i balans. Därför är det av avgörande betydelse att de fortsatta ansträngningarna för att effektivisera verksamheten får avsedd effekt.

Det är samtidigt viktigt att säkerställa att kraven på ytterligare effektivisering kan mötas med bibehållen kvalitet i verksamheten. Marginalen att sänka kostnaderna ytterligare ska betraktas mot bakgrund av den omfattande omställning som redan genomförts i syfte att uppnå högre effektivitet. Det finns därför anledning att noga följa effekterna av de åtgärder som vidtas men i nuläget ser vi inte skäl att göra någon annan bedömning än att myndigheten med fortsatta effektiviseringsinsatser kan genomföra uppdraget inom ramen för den föreslagna finansieringen. Det minskade anslaget ger dock mindre marginaler och minskar myndighetens möjlighet att möta oförutsedda händelser och ta sig an nya uppdrag inom befintlig ram. Nya uppdrag och uppgifter måste därför vara fullt finansierade.

Med den genomförda utvecklingen av personal, tillfälliga bostäder och lokaler har myndigheten minskat kostnaderna för den operativa verksamheten stegvis. Som ett led i omställningen har vi även dragit ner på resurser för stöd, samordning och ad-

ministration i syfte att ge ökat utrymme åt kärnverksamhet. I den fortsatta effektiviseringen av stödet är det viktigt att säkerställa en ändamålsenlig balans mellan stöd och kärnverksamhet. Med en ändamålsenlig stödverksamhet främjas effektiviteten i den operativa verksamheten.

Hur Migrationsverkets förutsättningar kommer att se ut de närmaste åren beror i hög grad på vad som händer i omvärlden och på hur lagstiftningen på området utvecklas nationellt och inom EU. Osäkerheten i förutsättningarna ökar ju längre fram vi blickar mot planeringshorisonten. Genom de prognoser som myndigheten regelbundet tar fram på regeringens uppdrag, följer vi och analyserar hur verksamheten och kostnaderna utvecklas på kort och lång sikt.

Vi strävar också efter att ta tillvara lärdomar under myndighetens interna utvecklingsresa för att med öppenhet för förändringar göra de anpassningar som krävs för att utveckla strategin och planeringen framåt. Vi ser fram emot att driva Migrationsverkets fortsatta omställning och effektivisering i nära dialog med uppdragsgivaren.

I det här budgetunderlaget för 2023–2025 beskriver vi vad vi vill göra under perioden, vilka faktorer som påverkar ekonomin och vilka ambitioner vi har för myndighetens utveckling. Det pågående förändringsarbetet syftar inte bara till att få ut mer av våra resurser utan också till att söka nya lösningar som är till nytta för dem vi är till för. Jag tänker bland annat på den digitala transformation som myndigheten har påbörjat. Det är en viktig del i den utveckling vi kommer att bedriva under perioden för att förbättra verksamheten och möta de förväntningar som finns på kvalitet, service och effektivitet.

Mikael Ribbenvik
Generaldirektör

Sammanfattning

- Migrationsverkets förvaltningsanslag minskar de kommande åren och myndigheten arbetar aktivt för att effektivisera verksamheten. För budgetåren 2024–2025 krävs ytterligare kostnadsminskningar för att nå en budget i balans och för att fortsätta prioritera kärnverksamheten.
- Migrationsverket arbetar fortsatt för att kunna nå handläggning inom författningsstyrd tid i samtliga ärendeslag. För att i högre utsträckning kunna hantera variationer behöver myndigheten skapa en ökad flexibilitet inom prövningsverksamheten för att bättre anpassa resurser efter behov.
- Migrationsverket ska utöka antalet förvarsplatser och myndigheten har fått tillskott av medel för detta. Myndigheten kommer i april 2022 redovisa en plan för utökad förvarskapacitet.
- Migrationsverket fortsätter den digitala transformationen. Myndigheten har skapat goda förutsättningar för att bedriva en digital transformation i hög takt kommande år och de lärdomar som myndigheten har dragit under föregående år är ledstjärnor i det fortsatta arbetet. Under perioden förutser myndigheten effekter i form av säkrare och mer ändamålsenlig informationshantering och en modern IT-arkitektur.
- Migrationsverket gör i dagsläget ingen annan bedömning om den föreslagna nivån av finansiering för de kommande åren. Men en sänkt anslagsnivå under kommande år medför mindre marginaler och därmed minskad förmåga för myndigheten att ta sig an nya ofinansierade uppdrag inom befintlig ram.

1. Myndighetens uppdrag och målbild

Migrationsverket arbetar på medborgarnas, riksdagens och regeringens uppdrag. Detta sker genom att bidra till det övergripande målet att säkerställa en långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och som inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser, främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring och tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter samt fördjupar det europeiska och internationella samarbetet.¹

Migrationsverkets målbild är att som expertmyndighet bidra med kunskap, fakta och analyser till medborgarna, andra myndigheter och till uppdragsgivaren. Vidare ska myndigheten värna asylrätten och utgöra en garant för att ge skydd till de som har rätt till det. Myndigheten ska även bidra till ett fungerande återvändande för de som ska lämna landet. Migrationsverket ska slutligen bidra till ett mer konkurrenskraftigt Sverige genom en snabb, effektiv och rättssäker handläggning av ansökningar från människor som söker sig till Sverige för att studera, arbeta eller leva tillsammans med nära och kära.

Migrationsverkets huvuduppdrag är därmed att pröva ansökningar från människor som vill arbeta, studera och bo i Sverige samt från dem som söker skydd här. Genom att göra detta på ett målgruppsanpassat, förutsebart, effektivt och rättssäkert sätt säkerställs en långsiktig och hållbar migrationspolitik. Migrationsverkets verksamhet tar avstamp i verksamhetsstrategin och fastställs genom strategiska långsiktiga planer och den årliga verksamhetsplanen.²

2. Faktorer som påverkar myndighetens ekonomi

Migrationsverkets förvaltningsanslag minskar de kommande åren. Myndigheten behöver därför fortsatt effektivisera verksamheten för att ha en budget i balans samtidigt som en sänkt anslagsnivå medför mindre marginaler och att nya uppdrag behöver finansieras.

Under kommande period finns faktorer som påverkar myndighetens behov av finansiering. I detta avsnitt redogör myndigheten för ett antal av dessa.

2.1 Författningsstyrda handläggningstider

Migrationsverket ska pröva ansökningar med en hög rättslig kvalitet, på ett kostnadseffektivt sätt och med så korta handläggningstider som möjligt.

¹ Förordning (2019:502) med instruktion för Migrationsverket, 2 §.

² Verksamhetsstrategi (dnr. 1.1.3-2020-26892).

Migrationsverket arbetar för att kunna pröva ansökningar inom författningsstyrd tid i samtliga ärendeslag. Ett sådant läge har nu nåtts för förstagångsärenden inom asyl med få öppna ärenden. Därmed finns förutsättningar att avgöra en hög andel ärenden inom den författningsstyrda tiden. I Migrationsverkets prognoser redogörs närmare för myndighetens bedömning om när författningsstyrda tider nås inom de olika ärendeslagen.

I en tidsatt process med en sammanhållen och aktiv handläggning behöver Migrationsverket i högre utsträckning ta hänsyn till variationer vad gäller antalet nya ärenden som inkommer. Vid planeringen behöver myndigheten ta hänsyn till en normal sökandefluktuations och dessa förändringar behöver i sin tur leda till variationer i ledtider, resurser eller produktivitet.

Att i planeringen hantera säsongsvariation såsom för till exempel studerandeärenden är inte nytt. Med flera ärendeslag som parallellt handläggs inom författningsstyrd tid behöver myndigheten i högre utsträckning ta hänsyn till antalet inkomna ärenden, vilket kräver en ökad flexibilitet inom prövningsverksamheten för att kontinuerligt anpassa resurser utifrån behov. Det kan innebära att medarbetarna i ökad grad växlar mellan att handlägga förstagångs- och förlängningsärenden men också mellan olika ärendeslag som asyl, tillstånd och medborgarskap.

Produktivitet är ett verktyg för att beräkna behov av bemanning. Antaganden som väger in sökandevariation, ärendesammansättning och bemanningsläge är en av grundstenarna till god planering och det är avgörande för att kunna handlägga ärenden inom författningsstyrd tid. Arbetet med att säkerställa en rätt dimensionerad verksamhet, anpassad efter alla de förändringar myndigheten ser i omvärlden, blir således ännu viktigare. Myndigheten kommer fortsatt att utveckla arbetet med prognos och planering för att skapa förutsättningar för att kunna nå målen om författningsstyrd tid inom alla ärendeslag. Myndigheten kommer genom detta arbete fortsatt att kunna minska antalet öppna och äldre ärenden till en nivå som möjliggör korta genomsnittliga handläggningstider och därmed en hög andel avgjorda ärenden inom författningsstyrd tid.

2.2 Stödverksamhet

Migrationsverket ska vara en effektiv myndighet och ha en stödverksamhet som är rätt dimensionerad för att skapa förutsättningar för verksamheten så att målen uppnås. De senaste åren har Migrationsverket anpassat myndigheten i takt med att antalet sökande och antalet öppna ärenden i flera ärendeslag minskat. Under 2021 slutfördes en större organisationsförändring där antalet regioner minskade från sex till tre och avdelningarna inom huvudkontoret blev färre. Syftet är att skapa en mindre och mer effektiv myndighet där den digitala utvecklingen är central.

Myndigheten har minskat kostnaderna för stödverksamheten för att prioritera kärnverksamheten så att förutsättningarna att nå författningsstyrda tider i prövningsverksamheten inom ramen för tilldelade medel ökar. Principen för minskningen av stödverksamheten har varit att neddragningen ska vara som störst där det finns en stor andel overhead. Därför har de ekonomiska ramarna för dessa delar av verk-

samheten minskats med motsvarande 10 procent av personalkostnaderna per år under 2022–2023. I några fall har undantag gjorts eftersom minskningar är utlagda sedan tidigare eller overheaden redan bedömts vara korrekt dimensionerad.

För budgetåren 2024–2025 krävs ytterligare effektiviseringar inom stödverksamheten för att nå en budget i balans och för att fortsätta prioritera kärnverksamheten. Den initiala bedömningen är att kommande besparingar behöver vara riktade mot färre enskilda delar av myndigheten. Det eftersom stödverksamheten anses korrekt dimensionerad på fler områden efter de planerade besparingar som genomförs under 2022–2023. Arbetet pågår med att identifiera de områden som åläggs besparingar för 2024–2025 och vilka områden som kan behöva förstärkas. Inriktningen är att fortsätta med arbetet om att skapa en mer effektiv myndighet.

Kostnaderna för administrativa lokaler utgör en betydande del av kostnaderna på förvaltningsanslaget. Enligt Migrationsverkets strategiska inriktning arbetar myndigheten aktivt med att utreda vilka verksamhetsorter som myndigheten ska finnas vid. Vidare arbetar Migrationsverket kontinuerligt med att säkerställa att myndighetens lokaler är kostnadseffektiva och stödjer myndighetens uppdrag. Myndigheten avser att ta en stor del av besparingen för att fortsatt kunna prioritera kärnverksamheten genom att minska lokalkostnaderna. Det kan uppnås genom att både minska lokalyta och antalet orter. I slutet av budgetperioden är Migrationsverket en mindre och mer effektiv myndighet vad gäller administrativa lokaler samtidigt som myndigheten utökar försvarslokalerna.

Myndigheten vidhåller att en sänkt anslagsnivå under kommande år medför mindre marginaler och därmed minskad förmåga för myndigheten att ta sig an nya ofinansierade uppdrag inom befintlig ram. Eventuella beslut om nya uppdrag eller större ansvarsområde under kommande år behöver finansieras fullt ut.

2.3 Försvarsverksamheten

Enligt uppdrag i regleringsbrevet³ kommer Migrationsverket i april 2022 redovisa en plan för att utöka antalet försvarsplatser. I planen ska myndigheten bedöma hur många ytterligare försvarsplatser som kan inrättas under budgetperioden. Myndigheten ska samtidigt lämna in en förnyad analys och redovisning av behovet av försvarsplatser över tid.

För att utöka antalet försvarsplatser har Migrationsverket tilldelats 75 miljoner för 2022 och 150 miljoner för 2023 och framåt. Tillskottet täcker kostnader för att utöka antalet försvarsplatser från den nuvarande nivån om minst 520 platser. Myndigheten planerar för att utöka antalet försvarsplatser redan under 2022 genom att öppna ett nytt förvar i Mölndal och att bibehålla de försvarsplatser som annars hade avvecklats om ett ekonomiskt tillskott inte hade getts.

I planeringen av placering av försvarsverksamhet har Migrationsverket särskilt beaktat behovet av försvarsplatser i norra Sverige. Myndigheten planerar att öppna ett

³ Regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende Migrationsverket (dnr. 1.1.1.1-2021-25757).

nytt förvar i norra Sverige under budgetperioden vilket medför att antalet förvarsplatser utökas. Utöver det nya förvaret i norra Sverige utreder myndigheten även möjligheter till att utöka antalet förvarsplatser på andra orter.

Det finns en risk att ökade kostnader för förvarsverksamheten medför undanträngningseffekter för annan verksamhet. Migrationsverket har vidtagit effektiviseringsåtgärder inom förvarsverksamheten, bland annat införs en förändrad schemaläggning och en ny bemanningsstruktur. Myndigheten behöver också fortsätta se över möjligheter att effektivisera förvarsverksamheten ytterligare för att minska nuvarande undanträngningseffekter.

2.4 Service

Migrationsverket arbetar för att öka tillgängligheten och att ha en service som möter behoven och är kostnadseffektiv. En del i detta arbete är att identifiera vad som driver efterfrågan på service. Antalet kontaktförsök i myndighetens servicekanaler påverkas bland annat av antalet öppna äldre ärenden och av tillgängligheten vid det första kontaktförsöket. Till exempel genererar varje obesvarat telefonsamtal nya samtal, e-post och/eller fysiska besök. Vid slutet av 2021 var tillgängligheten i servicekanalerna låg samtidigt som antalet ärenden som varit öppna längre än författningsstyrd tid inom de mest servicedrivande ärendeslagen anknytning, arbetsmarknad och medborgarskap var på en hög nivå. Detta har ökat antalet kontaktförsök ytterligare.

För att vända den negativa trenden har Migrationsverket under slutet av 2021 ökat bemanningen vid myndighetens kontaktcenter och tillfört ytterligare resurser för 2022. På så sätt beräknas tillgängligheten i servicekanalerna öka och antalet kontaktförsök till myndigheten minska under 2022 och framåt. Vidare arbetar myndigheten för att pröva ansökningar inom författningsstyrd tid och minska antalet äldre ärenden i samtliga ärendeslag. Myndigheten bedömer att det på längre sikt bidrar till en minskad efterfrågan på service.

Vad gäller antalet inkomna ansökningar och dess inverkan på servicebehovet ser Migrationsverket ett relativt oförändrat antal ansökningar under 2022, men som kan öka något därefter.⁴ Myndigheten bedömer därför att servicebehovet i det initiala skedet i processen inte förändras i någon större utsträckning med anledning av antalet inkomna ansökningar.

Kortare giltighetstider för passhandlingar och uppehållstillståndskort gäller i utlänningsförordningen (2006:97) sedan den 1 januari 2022. Detta kommer i slutet av perioden leda till fler besök för att lämna biometri när handlingen ska förnyas. Med fler tidsbegränsade uppehållstillstånd och målgruppens diversitet kan även behovet av information, stöd och vägledning variera stort över tid.

Migrationsverket arbetar aktivt för att en positiv, rättssäker och kostnadseffektiv kanalförflyttning ska uppnås genom att utveckla och förädla kanalernas attraktivitet och värde. Det ska vara enkelt att göra rätt och komma i kontakt med myndigheten.

⁴ Verksamhets- och utgiftsprognos, 7 februari 2022 (dnr. 1.1.3-2022-352).

Den proaktiva servicen ska bidra till fler kompletta ansökningar och ett ökat förtroende för myndigheten när vi möter det faktiska behovet av service. I förlängningen kan en ökad andel kompletta ansökningar även möjliggöra automatisering och handläggning utan onödiga stopp. Några av de större förflyttningarna inom serviceområdet i närtid består av en större utvecklingsinsats av myndighetens externwebb, med målet att fokusera mer på den sökandes behov.

Migrationsverket och Statens servicecenter påbörjade ett större gemensamt projekt 2021. Projektet utreder möjligheten till överföring av ansvar för delar av den fysiska servicen till Statens servicecenter för att öka tillgängligheten för de sökande. Projektet kommer presentera sina slutsatser och förslag på vägval under 2022.

Migrationsverket inledde 2022 även ett internt utredningsarbete av servicefrågan som kommer bidra till en tydligare fördelning av ansvar, kanalstyrning och utveckling inom området.

Andelen av Migrationsverkets resurser som läggs på service har ökat något de senaste åren och bedöms fortsätta öka under 2022, främst genom tillskottet till myndighetens kontaktcenter. Därefter beror resursbehovet främst på hur avarbetningen av äldre ärenden går samt effekten av pågående förbättringsarbete och ändringar i utlänningsförordningen avseende giltighetstid för passhandlingar och uppehållstillståndskort.

2.5 Förändringar i lagstiftning

Lagförslag om arbetskraftsinvandring⁵ samt utredningar om arbetskraftsexploatering⁶ och språk- och samhällskunskapskrav för svenskt medborgarskap⁷ kommer att påverka Migrationsverkets resursbehov för det fall de antas som nya lagar.

Lagförslaget om förbättrade regler om arbetskraftsinvandring föreslås träda i kraft den 1 juni 2022 och enligt Migrationsverkets beräkningar kommer detta att resultera i en lägre produktivitet, det vill säga färre fattade beslut per årsarbetare, från och med juni 2022. Därutöver tillkommer ett ökat resursbehov om cirka 15 miljoner kronor för 2023 och därefter cirka 10 miljoner kronor per år för att bibehålla planerat resultat för arbetsmarknadsärenden. Vad gäller utredningen om ett förbättrat system mot arbetskraftsexploatering, som föreslås träda ikraft under 2023, bedömer Migrationsverket ett ökat resursbehov om cirka 5 miljoner kronor under 2023 och därefter cirka 2 miljoner kronor per år. Migrationsverket bedömer vidare att förslagen i utredningen om ändrade regler i medborgarskapslagen⁸ leder till ökade kostnader om cirka 8 miljoner kronor per år från 2023.

Sammantaget har Migrationsverket, om lagförslagen träder i kraft enligt förslag, identifierat kostnadsökningar om cirka 28 miljoner kronor under 2023 och cirka 20 miljoner kronor för åren därefter.

⁵ Lagrådsremiss, Förbättrade regler om arbetskraftsinvandring, 22 december 2021.

⁶ Ett förbättrat system mot arbetskraftsexploatering m.m. (SOU 2021:88).

⁷ Ändrade regler i medborgarskapslagen (SOU 2021:54).

⁸ Ibid.

Utöver de ökade kostnader som nämns ovan anser Migrationsverket att den största effekten på längre sikt är den mer komplexa handläggningen som förslagen bedöms leda till. Det begränsar möjligheterna till automatisering och att arbeta i effektiva ärendeflöden. Till exempel innebär varje handläggningsmoment som tillkommer och som inte går att automatisera uteblivna effektivitetsvinster i det pågående utvecklingsarbetet av handläggningssystem och processer.

Andra förslag som utreds, som exempelvis en skyldighet för asylsökande att bo på ett mottagningscenter den allra första tiden i Sverige och förändringar av lagen om mottagande av asylsökande (1994:137),⁹ beaktas inte i detta budgetunderlag även om förändringar kan komma att ske under budgetperioden.

3. Myndighetens digitala transformation

3.1 Digital transformation och planering ur ett nulägesperspektiv

Den övergripande planeringen för den digitala transformationen som Migrationsverket beskrivit i tidigare budgetunderlag gäller fortfarande. Under det gångna året förändrade dock myndigheten ordningsföljden av utvecklingsaktiviteter. Sannolikt kommer även fortsatta justeringar att ske utifrån lärdomar som dras under utvecklingstiden.

Fokus på utvecklingen under 2021 var grundläggande teknisk plattformsutveckling, uppstart av ärendeslaget arbetstillstånd och transformation inom ärendeslaget medborgarskap. Från detta arbete har behovet av att låta medborgarskapsutvecklingen vara en föregångare som under arbetets gång identifierar och löser ut frågeställningar visat sig vara en nyckel för en kvalitativ och ekonomiskt effektiv utveckling av myndigheten. Planeringen för tidsspannet för den grundläggande plattformsutvecklingen har myndigheten tidigare redogjort för och den planeringen kvarstår.

Migrationsverket avser att i en högre omfattning synkronisera progressen av övriga flöden i våra huvudprocesser, ärendeslag, för att på så sätt dra nytta av utvecklingen inom medborgarskapsprövningen men även öka myndighetens möjlighet att identifiera gemensamma områden för dessa flöden så att risken för omarbetning begränsas. Det är en förändring mot tidigare planering.

Migrationsverket väljer även att under våren 2022 starta transformationen av hanteringen av ersättningar till externa parter såsom exempelvis kommuner, apotek och biträden. Under senhösten 2022 kommer även det flöde som innehåller ersättning till asylsökande att startas. En grov uppskattning av tidsramarna för transformationen av dessa flöden är två till tre år. Myndigheten ser att denna utvecklingsinsats

⁹ Ett ordnat initialt mottagande av asylsökande (dir. 2021:71).

har en gynnsam påverkan på transformationen i stort samtidigt som den bidrar till att felaktiga utbetalningar minskar.

Under 2022 arbetar Migrationsverket med kompetensökning på hela myndigheten för att skapa en större förståelse för innebörd och ägandeskap av transformationen samt vilka möjligheter som följer med den. Vidare påbörjas översynen av arbetsätt och styrstrukturer. När fler dagliga beslut blir datadrivna kommer förutsättningarna för den interna styrningen att behöva förändras och detta arbete behöver påbörjas tidigt.

3.2 Den digitala transformationen 2023–2025

Som Migrationsverket har beskrivit i tidigare budgetunderlag sker utvecklingsarbetet i olika faser där arbetet med att skapa grundförutsättningar såsom exempelvis strukturerad data, personmodeller och autonomi för olika utvecklingsflöden görs först. Informationshanteringen är ett område där transformationen kommer att möjliggöra stora förändringar både ur ett säkerhetsperspektiv och ur perspektivet att kunna nyttja informationen, data, på nya sätt. Dessa grundförutsättningar förväntas därefter skapa förutsättningar för en verksamhetsutveckling som tar tillvara effektiviseringar inom processer såväl som automatisering där det är möjligt.

Migrationsverket har skapat goda förutsättningar för att under budgetåren 2023–2025 bedriva en digital transformation i hög takt och myndigheten kommer under denna period se hur utvecklingen leder till ett tekniskt nyläge som ger utvecklingsprocessen en mer effektiv och flexibel grund att stå på. Myndigheten kommer även att ha genomfört det förutsättningsskapande arbetet för huvudprocesserna och sannolikt påbörjat utvecklingen av verksamhetsnyttor i nära samarbete med myndighetens operativa verksamhet.

Den digitala transformationen som sker under 2023–2025 kommer även att ställa krav på andra anpassningar inom myndigheten för att kunna dra full nytta av det tekniska nyläget. I en tillvaro där myndigheten, förutom det tekniska nyläget, i stor utsträckning arbetar med ärendeslag i en tidsatt process kommer nära samverkan mellan den tekniska kompetensen och verksamhetskompetensen vara helt avgörande för en effektiv utveckling. Migrationsverket har påbörjat denna förflyttning genom en pilotverksamhet som fortgår under 2022. Under tidsperioden 2023–2025 avser myndigheten att göra förflyttningar över hela linjen så att den traditionella utvecklingsverksamheten och den operativa verksamheten tillsammans kommer att bedriva ett gemensamt arbete.

Även om myndigheten arbetar brett med digitaliseringen kommer inte alla processer att digitaliseras fullt ut på grund av att exempelvis nyttan inte väger upp insatsen.

Migrationsverket konstaterar att en lagstiftning med en hög del bedömningar lämpar sig dåligt för automatisering. Det medför att automatisering inte kommer påverka alla processer i samma omfattning beroende exempelvis på komplexiteten i

handläggningen. Myndigheten arbetar dock med kvalitetshöjande och effektivitetshöjande insatser genom ett utvecklat beslutsstöd där automatisering inte bedöms vara den bästa vägen framåt.

Nuvarande inriktning med en stor grad egenutveckling av systemstödet inom kärnverksamheten förutsätter att Migrationsverket kan attrahera och behålla många och även mycket konkurrensutsatta kompetenser, såväl inom IT som inom andra, angränsande områden.

3.3 Övrig utveckling och förvaltning 2023–2025

Migrationsverket fokuserar på den digitala transformationen i nyutvecklingen men måste även ta höjd för det som kan ses som tvingande utveckling. Detta kan beskrivas såsom yttre krav på myndigheten genom exempelvis ny lagstiftning eller nya förordningar som vi inom en viss tid måste anpassa oss till.

I tidigare budgetunderlag har myndigheten beskrivit att det under denna tidsperiod kommer att finnas ett ökat behov av förvaltning av tekniska produkter på grund av nyutveckling och att detta inte helt kan gå hand i hand med avveckling. Denna bedömning kvarstår även under 2023–2025.

3.4 Finansiering

Migrationsverket avser även fortsatt att finansiera utveckling genom förvaltningsanslag, lån i Riksgälden samt med externa medel efter ansökan till EU-fonder. Myndigheten har fortsatt ambitionen att nyttja externa medel i så hög grad som det är möjligt för att utveckla den egna verksamheten och då främst genom medel från Asyl-, migrations- och integrationsfonden (AMIF), och Border Migration and Visa integration (BMV) samt fonden för inre säkerhet (ISF). Från 2022 kommer utvecklingen i högre omfattning att finansieras via AMIF. Det gör det möjligt att öka investeringarna och ändå balansera avskrivningskostnaderna inom anslag 1:1.

Myndigheten ser därmed ett ökat behov av förvaltningsanslag till utveckling i förhållande till tidigare period men bedömer samtidigt att behovet kan hanteras inom myndighetens tilldelade medel.

3.5 Utmaningar under kommande år

Kompetensförsörjning för såväl transformationen som kommande vidareutveckling är och kommer fortsatt att vara en utmaning som framför allt inom IT förstärks av nuvarande inriktning mot egenutveckling. Migrationsverket arbetar för att utreda olika alternativ avseende IT-försörjning bland annat med hänsyn till kompetensförsörjningen inom IT. Förändringar här kan komma att skifta nuvarande fördelning av budget mellan egen personal, konsulter samt externa tjänster. Myndigheten ser oaktat en förändrad strategi ett behov av och en stor potential i ökad samverkan gällande IT-kompetens och IT-tjänster inom offentlig sektor för att möta behovet.

Migrationsverket vill trots de insatser som görs för att möjliggöra kompetensförsörjning utifrån behovet lyfta denna fråga som en reell risk för transformationens progress. IT-kompetens är generellt en bristvara och vissa nyckelkompetenser som

exempel inom IT-säkerhetsområdet är så svårrekryterade att det kan leda till ej försämbara förseningar. Kraven gällande säkerhet och informationshantering ställer tydliga krav som endast kan mötas med kompetenta medarbetare.

Under transformationstiden ser Migrationsverket att myndigheten i viss omfattning kommer att arbeta med dubbla system innan avveckling är möjlig på grund av dagens många tekniska beroenden. Detta leder till minskad effektivitet och ett ökat kompetensbehov som i enlighet med ovan kan bli en utmaning att tillgodose.

Kommande år ställer även stora krav på koordinering, anpassningsförmåga och flexibilitet. Vinsterna inom några år i form av en avsevärt mer lätthanterad och rörlig livscykelhantering där vidareutveckling är regeln och omfattande utvecklingsinsatser undantaget överväger dock tydligt arbetsinsatsen och kostnaderna myndigheten nu måste hantera.

3.6 Effekter under 2023–2025

Förutom de uppenbara effekterna av transformationen i form av driftsäkerhet, säkrare informationshantering och en modern IT-arkitektur, ser Migrationsverket att nyttorna under perioden framförallt kommer att ses i de administrativa processerna. Effekter i form av en effektivare kundresa är idag svåra att precisera innan arbetet med verksamhetsnyttorna i ärendeprocesserna har kommit längre.

4. Myndighetens förslag till finansiering 2023–2025

Tabell 1. Behov av medel 2023–2025 i förhållande till föreslagen tilldelning (tkr)

Anslag som disponeras av Migrationsverket (tkr) Ökat behov av medel (+) / minskat behov av medel (-)	Behov 2022	Migrationsverkets förslag		
		2023	2024	2025
Utgiftsområde 8 Migration	+ 107 000	- 86 875	- 276 350	- 452 350
1:1 Migrationsverket	+ 0	+ 0	+ 0	+ 0
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	+ 100 000	- 10 000	- 190 000	- 210 000
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	+ 0	+ 100	+ 5 900	+ 5 900
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	+ 41 200	+ 25 800	+ 36 400	+ 26 400
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	- 34 200	- 34 200	- 32 200	- 32 200
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	+ 0	- 68 575	- 96 450	- 242 450
Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	+ 64 784	+ 367 982	+ 466 657	+ 345 657
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	+ 64 784	+ 367 982	+ 466 657	+ 345 657
Totalt anslagsfinansierat	+ 171 784	+ 281 107	+ 190 307	- 106 693

Jämförelsen i tabell 1 visar differensen mellan Migrationsverkets behov och föreslagna tilldelning enligt budgetpropositionen¹⁰ och rambeslutet för statens budget 2022¹¹, exklusive anslagskredit.

Tabell 2. Översikt över budgetbehov för perioden 2023–2025 (tkr)

Anslag som disponeras av Migrationsverket (tkr)	Utfall	Disponibla exkl kredit	Prognos P1-22	Behov	Migrationsverkets förslag		
	2021	2022	2022	2022	2023	2024	2025
Utgiftsområde 8 Migration	7 042 177	7 370 161	7 386 090	7 386 090	6 927 695	6 853 062	6 510 100
1:1 Migrationsverket	4 089 904	4 450 724	4 359 641	4 359 641	4 168 720	4 159 962	3 993 000
<i>Ap 1 Migrationsverket¹⁾</i>	4 089 904	4 450 724	4 359 641	4 359 641	4 168 720	4 159 962	3 993 000
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	2 604 057	2 190 000	2 290 000	2 290 000	2 000 000	1 860 000	1 840 000
<i>Ap 2 Ersättning till asylsökande, kommuner och regioner</i>	2 048 022	1 650 000	1 750 000	1 750 000	1 450 000	1 400 000	1 400 000
<i>Ap 3 Boende för asylsökande</i>	556 035	540 000	540 000	540 000	550 000	460 000	440 000
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	2 514	6 999	6 999	6 999	7 100	7 100	7 100
<i>Ap 4 Återvändningsförberedelser</i>	1 951	3 000	3 000	3 000	4 000	4 000	4 000
<i>Ap 5 Återvändningsbidrag</i>	0	100	100	100	100	100	100
<i>Ap 8 Anhörigresor</i>	564	3 899	3 899	3 899	3 000	3 000	3 000
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	184 086	248 786	290 000	290 000	290 000	300 000	290 000
<i>Ap 2 Migrationsverket</i>	184 086	248 786	290 000	290 000	290 000	300 000	290 000
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	25 312	65 202	31 000	31 000	30 000	31 000	31 000
<i>Ap 1 Migrationsverket</i>	25 312	65 202	31 000	31 000	30 000	31 000	31 000
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	136 304	408 450	408 450	408 450	431 875	495 000	349 000
<i>Ap 1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar</i>	120 886	408 450	408 450	408 450	431 875	495 000	349 000
<i>Ap 2 Statlig medfinansiering</i>	15 418	0	0	0	0	0	0
Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering	4 636 285	4 476 216	4 541 000	4 541 000	4 620 000	4 652 000	4 531 000
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande	4 636 285	4 476 216	4 541 000	4 541 000	4 620 000	4 652 000	4 531 000
<i>Ap 1 Schablonersättning för mottagandet av nyanlända</i>	2 439 420	2 111 216	2 200 000	2 200 000	2 400 000	2 480 000	2 410 000
<i>Ap 2 Bidrag till kommuner med högt flyktingmottagande</i>	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000
<i>Ap 3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd</i>	64 063	57 700	66 000	66 000	66 000	63 000	62 000
<i>Ap 4 Ersättning för ensamkommande barn och unga</i>	971 485	921 500	900 000	900 000	850 000	800 000	750 000
<i>Ap 5 Resor vid vidarebosättning</i>	103 174	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000	75 000
<i>Ap 6 Hyreskostnader</i>	32 550	50 700	50 000	50 000	44 000	44 000	44 000
<i>Ap 12 Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m.</i>	171 366	237 700	235 000	235 000	250 000	265 000	265 000
<i>Ap 14 Ersättning för vissa särskilda kostnader</i>	175 000	175 000	175 000	175 000	85 000	70 000	70 000
<i>Ap 15 Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård</i>	479 227	647 400	640 000	640 000	650 000	655 000	655 000
Totalt anslagsfinansierat	11 678 463	11 846 377	11 927 090	11 927 090	11 547 695	11 505 062	11 041 100

1) Disponibla medel 2021 justerade med positivt överföringsbelopp från 2020, 95 222 tkr.

4.1 Anslag 1:1 Förvaltningsanslag (UO 08)

Migrationsverket har under de senaste åren anpassat myndigheten i takt med att antalet sökande och antalet öppna ärenden i flera ärendeslag minskat. För att lägga grunden till en mindre och mer effektiv myndighet genomfördes år 2021 en genomgripande organisationsförändring. Den pågående digitala transformationen kommer även att prägla myndigheten följande år.

Myndigheten fortsätter arbetet med att effektivisera inom bland annat stödverksamheten och övriga overheadkostnader såsom lokaler. Detta för att kunna möjliggöra

¹⁰ Budgetpropositionen för 2022 prop. 2021/22:1.

¹¹ Finansutskottets betänkande 2021/22:FiU1.

de prioriteringar av kärnverksamheten som krävs för att nå författningsstyrda handläggningstider inom ramen för tilldelade medel.

I regleringsbrevet för 2022¹² fick Migrationsverket i uppdrag att ta fram en plan för utökad försvarskapacitet som ska redovisas senast i april 2022. I regleringsbrevet framgår att 75 miljoner kronor av anslaget får användas för att utöka antalet försvarsplatser och att 10 miljoner kronor av anslaget får användas först efter beslut av regeringen. Av rambeslutet för statens budget¹³ framgår vidare en satsning om 150 miljoner kronor per år från 2023 och framåt för fler försvarsplatser samt 10 miljoner kronor per år och framåt för att elektronisk övervakning i högre utsträckning ska kunna användas. Prognosen från februari 2022¹⁴ och budgetunderlaget baseras på att tilldelningen för ovan nämnda kommer att nyttjas i avvaktan på att planen för utökad försvarskapacitet och eventuellt regeringsbeslut avseende användande av elektronisk övervakning.

Migrationsverket gör i dagsläget ingen annan bedömning om den föreslagna nivån av finansiering för åren 2023–2024 och den beräknade nivån för 2025. Myndigheten kommer att behöva genomföra ytterligare besparingar under perioden för att nå en budget i balans. En sänkt anslagsnivå under kommande år medför mindre marginaler och därmed minskad förmåga för myndigheten att ta sig an nya ofinansierade uppdrag inom befintlig ram.

4.2 Anslag 1:2 Ersättningar och bostadskostnader (UO 08)

Det totala behovet på anslag 1:2 Ersättningar och bostadskostnader är lägre än föreslagna ram, se tabell 2.

För anslagspost 1:2.2 Ersättningar till asylsökande bedömer Migrationsverket att behovet av medel är lägre jämfört med tilldelad ram. För 2023 bedöms behovet vara cirka 100 miljoner kronor lägre och för 2024 bedöms behovet 200 miljoner kronor lägre. Det beror främst på att Migrationsverket i februariprognosen 2022¹⁵ sänker prognosen över antalet inskrivna i mottagningen jämfört med tidigare antaganden.

Antalet inskrivna minskar under 2023–2024 enligt Migrationsverkets senaste prognos¹⁶ vilket minskar platsbehovet av tillfälliga bostäder inom anläggningsboende (ABO). Minskningen påverkar främst behovet av lägenheter som myndigheten därför fortsätter att avveckla under 2023 och 2024. Andelen platser i kollektiva bostäder är oförändrad under perioden men några kollektiva anläggningar kommer att avvecklas under perioden samtidigt som några utökas.

Migrationsverket bedömer att bostadskostnaderna ökar 2023–2024 jämfört med tilldelad ram. Behovet av medel ökar med 90 miljoner kronor 2023 och med 10 miljoner kronor 2024. Bedömningen grundar sig på planerade förändringar inom

¹² Regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende Migrationsverket (dnr. 1.1.1.1-2021-25757).

¹³ Finansutskottets betänkande 2021/22:FiU1.

¹⁴ Verksamhets- och utgiftsprognos, 7 februari 2022 (dnr. 1.1.3-2022-352).

¹⁵ Ibid.

¹⁶ Ibid.

de kollektiva bostäderna som beräknas medföra ökade kostnader för avveckling och återställning samt ökade investeringskostnader.

4.3 Anslag 1:3 Migrationspolitiska åtgärder (UO 08)

Migrationsverket ser ett ökande behov för anslagspost 1:3.4 Återvändningsförberedelser och bedömer att en ökning av anslagsposten leder till att större projekt med större utväxlingspotential kan finansieras. En ökning av anslaget minskar också andelen administration som Migrationsverket ansvarar för avseende ansökningar och uppföljning i förhållande till beviljade medel.

Den aviserade minskningen till cirka 600 000 kronor från 2024 och framåt jämfört med behovet på 4 miljoner kronor per år skulle innebära att endast ett till två projekt kan få stöd. Det blir inte heller möjligt att finansiera några större projekt utan endast några mindre aktiviteter på lokal nivå som endast når ett fåtal personer och ger begränsade effekter på den frivilliga återvandringen.

Tilldelad ram behöver med anledning av detta ökas till 4 miljoner kronor 2024–2025. För 2022–2023 bedöms inte behovet överstiga tilldelad ram på 3 respektive 4 miljoner kronor.

För anslagspost 1:3.5 Återvändningsbidrag bedömer Migrationsverket att behovet av medel inte kommer att överstiga 100 000 kronor per år 2022–2025 vilket motsvarar tilldelad ram för hela perioden.

Myndigheten bedömer att möjligheten att bevilja resebidrag inom ramen för anslagspost 1:3.8 Anhörigresor minskar 2022–2025 på grund av prognosen om ett minskat antal asylsökande.¹⁷ Myndigheten har ingått samarbetsavtal med International Organization for Migration (IOM) vilket ökar möjligheten att utnyttja tilldelad ram på 3,9 miljoner kronor 2022 respektive 3 miljoner kronor 2023.

Om anslagsnivån sänks till den nivå som anvisats för 2024 och framåt bedömer Migrationsverket att arbetet med anhörigresor endast kommer att bedrivas i en mycket liten skala. Behovet är fortsatt 3 miljoner kronor för 2024 och 2025 att jämföra med anvisad ram på cirka 500 000 kronor.

4.4 Anslag 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål (UO 08)

Migrationsverket utgår från beslutad tilldelning av medel till Domstolsverket och migrationsdomstolarna.¹⁸

4.5 Anslag 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål (UO 08)

Migrationsverket utgår från beslutad tilldelning av medel till Domstolsverket och migrationsdomstolarna.¹⁹

¹⁷ Verksamhets- och utgiftsprognos, 7 februari 2022 (dnr. 1.1.3-2022-352).

¹⁸ Socialförsäkringsutskottets betänkande 2021/22:SfU4.

¹⁹ Ibid.

4.6 Anslag 1:6 Offentliga biträden i utlänningsärenden (UO 08)

Migrationsverket bedömer att de tilldelade medlen på anslag 1:6 Offentliga biträden i utlänningsärenden är lägre än myndighetens behov under hela perioden 2023–2025. Anslagsförbrukningen förväntas vara i genomsnitt 111 procent av tilldelade medel under perioden.

Anledningen till det ökade behovet är tillkommande biträdeskostnader som uppstår i samband med att afghanska medborgare med lagakraftvunnet av- eller utvisningsbeslut beviljas ny prövning och således förordnas offentligt biträde. Beräkningen av tillkommande biträdeskostnader utgår från antagandet om att drygt 4 000 personer beviljas ny prövning. Givet detta uppskattar myndigheten att de tillkommande biträdeskostnaderna uppgår till cirka 60 miljoner kronor för 2022 och cirka 8 miljoner kronor för 2023.

Bortsett från förändringarna ovan beräknar Migrationsverket att behovet ökar med 8 miljoner kronor 2023 och med 20 miljoner kronor 2024 till följd av fler förordnanden av offentliga biträden. För 2025 antar myndigheten samma ökade behov som för 2024.

Migrationsverket behöver med anledning av ovan beskrivna tillkommande biträdeskostnader en utökning av tilldelade medel för hela perioden 2023–2025. För 2023 med 26 miljoner kronor, 2024 med 32 miljoner kronor och 2025 med 30 miljoner kronor jämfört med nuvarande anvisade belopp på 264 miljoner kronor per år 2023–2025.

4.7 Anslag 1:7 Utresor för avvisade och utvisade (UO 08)

Tilldelad ram för 2023–2025 överstiger det beräknade behovet på anslagspost 1:7.1 Utresor för avvisade och utvisade. Det beror på att antalet utresor och kostnaden per resa minskat jämfört med tidigare beräkningar. Kostnadsminskningen följer av att EU-byrån Frontex övertar ansvaret för reintegreringsprogrammen från juli 2022 vilket medför avsevärt lägre kostnader för Migrationsverket. Även ett nytt avtal med IOM om utbetalning av återetableringsstöd bidrar till kostnadsminskningen.

Det finansiella villkoret om 21 miljoner kronor bedöms inte kunna utnyttjas fullt ut med anledning av ovan. En mer flexibel skrivning av villkoret medger dock bättre möjligheter att ge bidrag till organisationer inom ramen för IOM vilket ökar potentialen till ett högre utnyttjande av ramen.

Migrationsverket bedömer att ramen om 7 miljoner kronor som kan användas i samband med övervakning av tvångsvist återvändande inte kommer att utnyttjas med mer än 4 miljoner kronor per år 2023–2025.

4.8 Anslag 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande (UO 08)

Migrationsverket föreslår att tilldelningen av medel för anslagspost 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande sänks för åren 2023–2024 med 30 respektive 39 miljoner kronor. Det görs med anledning av att den preliminära tilldelningen från EU-kommissionen är lägre jämfört med tidigare antaganden. Beloppet är fortsatt inte beslutat av kommissionen.

I Migrationsverkets förslag på tilldelning av medel för anslagsposten ingår anslagsbehov för både det gamla och det nya fondprogrammet för 2023. Anslagsbehovet för den gamla fonden 2023 är cirka 78 miljoner kronor. För 2024 och framåt är det enbart anslagsbehov till den nya fonden. Myndigheten baserar bedömningen avseende behov av medel för den nya fonden på den preliminära totala tilldelningen från kommissionen på drygt 264 miljoner euro under hela programperioden och på den planerade utlysningstakten under programperioden som Migrationsverket tagit fram. Den nya fonden befinner sig i en uppstartsfas och det nationella programmet är ännu inte godkänt av kommissionen. Ifall de ovan nämnda förutsättningarna ändras kommer Migrationsverket eventuellt att behöva revidera anslagsbehovet för den nya fonden.

Gällande anslagsvillkor framöver ser Migrationsverket att anslagsvillkoren bibehålls så som de är formulerade i regleringsbrevet för 2022.²⁰

4.9 Anslag 1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande (UO 13)

För de flesta anslagsposterna på anslag 1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande styrs medelsbehovet av förordningar och totalt på anslaget är behovet högre än föreslagen tilldelning, se tabell 1. Det beror främst på att Migrationsverket i den senaste prognosen²¹ höjde prognosen över antalet kommunmottagna nyanlända under 2023–2024 och som huvudsakligen beror på uppdaterade antaganden utifrån myndighetens nya rättsliga ställningstagande om Afghanistan.²²

För anslagspost 14 Ersättning för vissa särskilda kostnader bedömer Migrationsverket att behovet är högre än nuvarande tilldelning. Föreslagen tilldelning av medel för anslagsposten är 60 miljoner kronor årligen 2023–2024. Det kan jämföras med 175 miljoner kronor för 2021 och 2022. Migrationsverket föreslår en ökning av anslaget med mellan 10 och 25 miljoner kronor per år för 2023–2025, se tabell 2. Om inte mer medel tillförs anslagsposten kommer Migrationsverket likt tidigare år med stor sannolikhet att behöva avslå ansökningar på grund av brist på medel.

Under 2021 inkom ansökningar från kommunerna på cirka 285 miljoner kronor varav cirka 245 miljoner kronor skulle beviljats om det funnits medel. Migrationsverket betalade ut ersättning för 100 procent av prioriteringsgrupp 1 och 2 samt 51

²⁰ Regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende Migrationsverket (dnr. 1.1.1.1-2021-25757).

²¹ Verksamhets- och utgiftsprognos, 7 februari 2022 (dnr. 1.1.3-2022-352).

²² Prövning av skyddsbehov för medborgare från Afghanistan, 30 november 2021 (RS/089/2021).

procent för prioriteringsgrupp 3 under 2021. För prioriteringsgrupp 4 har inga medel kunnat beviljas.

5. Övriga uppgifter

5.1 Investeringar i anläggningstillgångar

Migrationsverkets behov av lånemedel för 2022 och under budgetperioden minskar fortsatt i förhållande till beräkningar i föregående budgetunderlag. Myndigheten inledde en digital transformation 2021 som innebär omfattande förberedande digitaliseringsarbete som ej utgör tillgångar. Andelen tillgångar förväntas vara lägre under de närmaste åren för att sedan öka igen. Från 2022 bedömer myndigheten att en större andel av tillgångarna kommer att anslagsfinansieras via anslag 1:1 och 1:8, eftersom tillgången på AMIF-finansiering är god.

Investeringar i förbättringsutgifter på andras lokaler avtar generellt till följd av att myndighetens verksamhet och bemanning minskar. Det pågående arbetet med ett nytt förvar i Mölndal och uppdraget med utökning av förvarsplatser i regleringsbrevet²³ påverkar lånebehovet uppåt.

Tabell 3. Låneram och räntor för verksamhetsinvesteringar 2021–2025 (tkr)

	2021	2022	2023	2024	2025
	Utfall	Prognos	Beräkn	Beräkn	Beräkn
IB lån i Riksgäldskontoret	461 405	434 116	559 187	583 407	592 842
Nyupplåning (+) ¹⁾	152 679	298 925	220 785	211 348	188 800
Amorteringar (-)	-179 968	-173 854	-196 565	-201 912	-200 850
UB lån i Riksgäldskontoret	434 116	559 187	583 407	592 842	580 792
Beslutad/föreslagen låneram	993 000	766 000	600 000	610 000	600 000
Ränteutgifter	0	2 796	2 917	2 964	2 904
Finansiering av räntor och avskrivningar					
Utgiftsområde 8 anslag 1:1	179 968	176 650	199 482	204 877	203 754

1) IB och UB innehåller upptagna lån och ännu ej upptagna lån. Posten Ännu ej upptagna lån har minskat med 2 869 tkr under perioden. Detta påverkar förhållandet mellan IB och UB och nyupplåning 2020 visar det faktiska behovet istället för faktiskt upptagna lån.

²³ Regleringsbrev för budgetåret 2022 avseende Migrationsverket (dnr. 1.1.1.1-2021-25757).

Tabell 4. Verksamhetsinvesteringar 2021–2025 (tkr)

	2021	2022	2023	2024	2025
	Utfall	Prognos	Beräkn	Beräkn	Beräkn
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	65 416	114 240	120 000	89 000	106 000
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	0	0	0	0	0
Byggnader, mark och annan fast egendom	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetsinvesteringar	93 888	234 685	150 785	167 348	127 800
Summa verksamhetsinvesteringar	159 304	348 925	270 785	256 348	233 800
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	153 274	298 925	220 785	211 348	188 800
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	0	0	0	0	0
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)	0	0	0	0	0
Anslag 1:8 (efter medgivande av regeringen) ¹⁾	4 523	37 500	37 500	33 750	33 750
Anslag 1:1 (efter medgivande av regeringen) ¹⁾	1 508	12 500	12 500	11 250	11 250
Summa finansiering	159 304	348 925	270 785	256 348	233 800

1) Anslag efter medgivande av regeringen enligt regleringsbrev fördelar sig med högst 25 procent på anslag 1:1 och minst 75 procent på anslag 1:8 (AMIF).

Tabell 5. Särskild information om verksamhetsinvesteringar 2021–2025 (tkr)

	Totalt	Ack utfall	2022	2023	2024	2025
			Prognos	Beräkn	Beräkn	Beräkn
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Digitalisering av skyddsprocessen	156 755	126 755	0	10 000	10 000	10 000
Digitalisering av handläggning inom ersättningshanteringen	170 881	122 675	13 206	20 000	10 000	5 000
Digitala servicetjänster	77 908	57 908	0	5 000	10 000	5 000
Digitalisering av tillståndsprocessen	472 164	237 300	92 864	72 000	40 000	30 000
Digitalisering av medborgarskapsprocessen	42 840	21 231	11 609	10 000	0	0
EU:s viseringspolitik	67 658	31 143	21 515	5 000	5 000	5 000
Digitalt samarbete med andra myndigheter	77 377	61 542	5 494	341	5 000	5 000
Utvecklat statistiskt beslutsstöd	80 893	53 282	11 611	8 000	4 000	4 000
Dokumenthantering	83 022	58 022	0	10 000	10 000	5 000
Informationskvalitet	26 813	26 813	0	0	0	0
Administrativa lokaler och boende						
Norrköping	74 000	220	8 000	12 000	53 780	0
Förvar	522 294	289 493	100 601	72 100	60 100	0
Fordon	76 381	58 381	5 000	5 000	5 000	3 000
Summa utgifter för investeringar	1 928 984	1 144 763	269 900	229 441	212 880	72 000
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	1 183 583	871 113	105 242	88 880	105 348	13 000
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)	35 823	8 274	16 299	3 750	3 750	3 750
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)	0	0	0	0	0	0
Anslag 1:8 ¹⁾	375 859	131 883	84 476	75 000	47 000	37 500
Anslag 1:1	333 719	133 493	63 883	61 811	56 782	17 750
Summa finansiering	1 928 984	1 144 763	269 900	229 441	212 880	72 000
Varav investeringar i anläggningstillgångar						
Datasystem, rättigheter m.m.	812 541	603 872	63 926	64 000	48 200	32 500
Maskiner och inventarier	0	0	0	0	0	0
Fastigheter och mark	0	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetsinvesteringar	618 296	368 066	92 002	69 880	85 348	3 000
Summa investeringar i anläggningstillgångar	1 430 837	971 938	155 928	133 880	133 548	35 500

1) Anslag efter medgivande av regeringen enligt regleringsbrev fördelar sig med högst 25 procent på anslag 1:1 och minst 75 procent på anslag 1:8.

5.2 Avgifter mot inkomsttitel

Migrationsverket bedömer att avgiftsintäkterna under perioden fram till och med 2025 kommer att täcka verksamhetens kostnader för medborgarskaps- och passärenden i något högre grad. För tillståndsärenden bedömer myndigheten att intäkterna minskar något.

Det ekonomiska målet för avgiftsbelagd verksamhet är kostnadstäckning i 70 procent för ärenden om svenskt medborgarskap, 45 procent för passärenden (främlingspass och resedokument), 65 procent för arbetstillståndsärenden, 80 procent för studerandeärenden och 15 procent för anknytningsärenden. Myndigheten bedömer att nivåerna av kostnadstäckning inte kan nå under perioden. Medelvärdet under perioden är 47 procent för medborgarskapsärenden, 25 procent för passärenden, 34 procent för arbetstillståndsärenden, 46 procent för studerandeärenden och 12 procent för anknytningsärenden.

Migrationsverkets ambition är att nå angivna nivåer för kostnadstäckning genom att minska kostnaderna. Att uppnå detta bedöms vara svårt utifrån gällande avgiftsnivåer samt det faktum att avgiftsintäkten respektive ärendets kostnad oftast uppstår under olika år. Det beror på att avgiftsintäkterna uppstår vid ansökan medan kostnaderna uppstår under handläggningen och när ärendet avgörs. Myndigheten eftersträvar att nå målet om handläggning inom författningsstyrda tider och därmed ha få öppna ärenden som väntar på att avgöras. Antalet ansökningar beräknas öka över perioden samtidigt som fler ärenden kommer att avgöras, vilket kommer att öka avgiftsintäkterna, men också öka verksamhetskostnaderna. För att öka kostnadstäckningen krävs en generell kostnadsminskning vilket myndighetens arbete med att nå målet om handläggning inom författningsstyrda tider förväntas bidra till.

I den offentligrättsliga verksamheten, där avgiftsintäkterna inte tillfaller myndigheten, förväntas antalet inkomna ansökningar där sökande betalar en ansökningsavgift till Migrationsverket att minska för svenskt medborgarskap och öka för tillståndsärenden.

Tabell 6. Prognos för antal avgiftsbelagda ansökningar

	2022	2023	2024	2025
Medborgarskapsärenden	70 000	75 000	61 000	59 000
Tillståndsärenden	176 000	189 000	206 000	215 000
varav arbetstillstånd	86 000	91 000	91 000	91 000
varav studerandetillstånd	27 000	27 000	27 000	27 000
varav anknytning	42 000	50 000	63 000	72 000
varav övriga tillståndsärenden	21 000	21 000	25 000	25 000
Pass (främlingspass och resedokument)	16 000	16 000	16 000	16 000
varav främlingspass	7 200	7 200	7 200	7 200
varav resedokument	8 800	8 800	8 800	8 800
Totalt	262 000	280 000	283 000	290 000

Myndighetens intäkter av avgifter förväntas öka med 42 miljoner kronor, från cirka 340 miljoner kronor 2022 till cirka 380 miljoner kronor 2025. Migrationsverket bedömer att avgiftsintäkter för ansökningar om svenskt medborgarskap minskar med 14 miljoner kronor samtidigt som avgiftsintäkter från tillståndsansökningar ökar med 56 miljoner kronor.

Tabell 7. Prognos avgifter, intäkter och kostnader (tkr)

	2022		2023		2024		2025	
	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Offentligrättslig verksamhet								
Tillståndsärenden	240 500	1 168 500	259 500	1 343 000	282 500	1 378 000	296 000	1 526 000
varav arbetstillstånd	122 500	419 000	129 500	371 500	129 500	359 500	129 500	363 500
varav studerandetillstånd	37 000	80 500	37 000	77 500	37 000	77 500	37 000	86 000
varav anknytning	63 000	524 500	75 000	749 500	94 500	762 000	108 000	911 500
varav övriga tillståndsärenden	18 000	144 500	18 000	144 500	21 500	179 000	21 500	165 000
Pass (främlingspass och resedokument)	11 000	48 500	11 000	43 500	11 000	43 500	11 000	43 500
Svenskt medborgarskap	87 500	239 000	94 000	237 000	76 500	145 500	74 000	128 000
S:a Offentligrättslig verksamhet	339 000	1 456 000	365 000	1 624 000	370 000	1 567 000	381 000	1 698 000
Uppdragsverksamhet								
Tjänsteexport	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
S:a Uppdragsverksamhet	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Summa	343 000	1 460 000	369 000	1 628 000	374 000	1 571 000	385 000	1 702 000

Den totala kostnadstäckningen inom myndighetens avgiftsbelagda verksamhet förväntas vara i genomsnitt 23 procent per år till och med 2025.

5.3 Behov av beställningsbemyndigande

För anslaget 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar har Migrationsverket tilldelats en bemyndiganderam för att kunna ingå ekonomiska åtaganden som medför behov av framtida anslag. Beräkningen för behov av ram för beställningsbemyndigande 2023 utgår från föreslagen tilldelning på anslaget som framgår av tabell 2.

Tabell 8. Särskilt bemyndigande om ekonomiska åtaganden för anslag 1:8 (tkr)

	2021 Utfall	2022 Prognos	2023 Förslag	2024 Förslag	2025 Förslag
Ingående åtaganden	256 705	146 929	794 479		
+Nya åtaganden	+0	+771 000	+372 000		
- Infriade åtaganden	-109 776	-123 450	-399 875	-463 000	-317 000
Utestående åtaganden vid årets slut	146 929	794 479	766 604		
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	920 000	950 000	840 000		

5.4 Anslagskredit

Migrationsverket föreslår att de nivåer på anslagskredit som beslutats för 2022 bibehålls även för perioden 2023–2025. Vissa av anslagsposterna har en relativt sett större oförutsägbarhet vad gäller när utgifterna faller ut vilket motiverar en bibehållen kredit om fem procent.

Myndigheten föreslår vidare en kreditnivå om tre procent för anslag 1:8, Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar, där verksamheten är särskilt svårplanerad med stora osäkerheter om när i tid utgifterna faller ut. En anslagskredit underlättar i detta sammanhang för att nå fullt resursutnyttjande och det leder till ökat nyttjande av EU-finansierade fondmedel.

Tabell 9. Anslagskredit 2022–2025

Anslagskredit	Beslutad 2022	Migrationsverkets förslag		
		2023	2024	2025
Utgiftsområde 8 Migration				
1:1 Migrationsverket				
Ap 1 Migrationsverket	3%	3%	3%	3%
1:2 Ersättningar och bostadskostnader				
Ap 2 Ers. till asylsökande, kommuner och regioner	5%	5%	5%	5%
Ap 3 Boende för asylsökande	5%	5%	5%	5%
1:3 Migrationspolitiska åtgärder				
Ap 4 Återvändningsförberedelser	0%	0%	0%	0%
Ap 5 Återvändningsbidrag	0%	0%	0%	0%
Ap 8 Anhörigresor	0%	0%	0%	0%
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden				
Ap 2 Migrationsverket	5%	5%	5%	5%
1:7 Utresor för avvisade och utvisade				
Ap 1 Migrationsverket	0%	0%	0%	0%
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar				
Ap 1 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	0%	3%	3%	3%
Utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrades etablering				
1:2 Kommunersättningar vid flyktingmottagande				
Ap 1 Schablonersättning för mottagandet av nyanlända	5%	5%	5%	5%
Ap 2 Bidrag till kommuner med högt flyktingmottagande	0%	0%	0%	0%
Ap 3 Ersättning för initialt ekonomiskt bistånd	5%	5%	5%	5%
Ap 4 Ersättning för ensamkommande barn och unga	5%	5%	5%	5%
Ap 5 Resor vid vidarebosättning	5%	5%	5%	5%
Ap 6 Hyreskostnader	5%	5%	5%	5%
Ap 12 Ersättning för ekonomiskt bistånd m.m.	5%	5%	5%	5%
Ap 14 Ersättning för vissa särskilda kostnader	0%	0%	0%	0%
Ap 15 Ersättning för stöd och service och hälso- och sjukvård	5%	5%	5%	5%

5.5 Räntekontokredit

Migrationsverket bedömer att en räntekontokredit om 250 miljoner kronor är tillräcklig för 2022 och för perioden 2023–2025.

